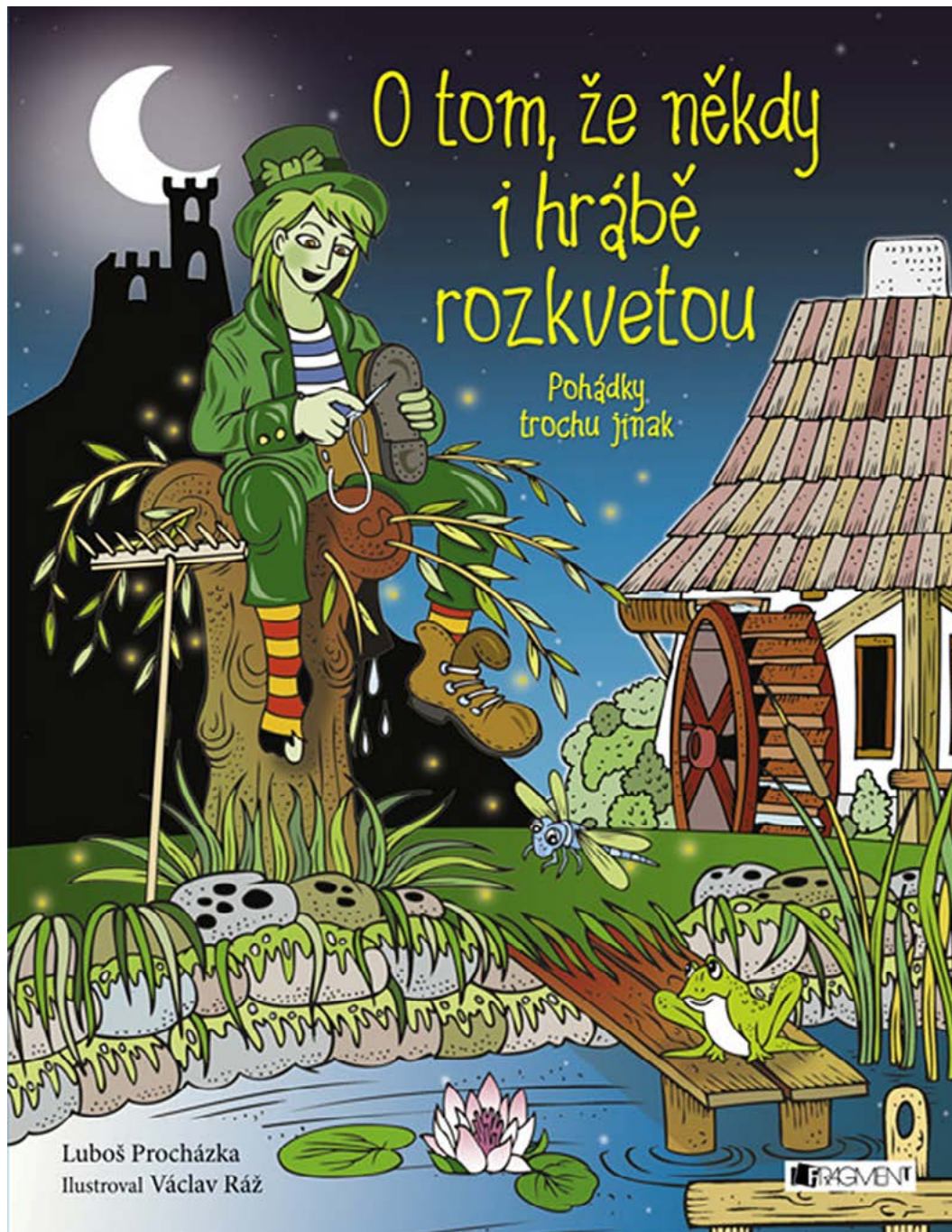

O tom, že někdy i hrábě rozkvetou

Pohádky
trochu jinak

Luboš Procházka
Ilustroval Václav Ráž

FRAGMENT

O tom, že někdy i hrábě rozkvetou

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

Luboš Procházka
O tom, že někdy i hrábě rozkvetou – e-kniha
Copyright © Fragment, 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

O tom, že někdy i hrábě rozkvetou

Pohádky
trochu jinak

Luboš Procházka
Ilustroval Václav Ráž

O vodnickém řemesle

Dnes se toho už o vodnících tolik neví, ale bývaly časy, kdy v našich zemích pobývala vodnická rodina nebo hasrman v kdejakém rybníku, jezírku či tůni, ba i na řekách přebývali vodníci a každý z nich měl svůj úkol. Vodnické řemeslo bývalo vysoce vážené a velmi důležité pro celou sladkovodní říši od svých pramenů v horách až po velkou slanou louži. Nepotřebovala ho jen samotná voda, aby byla krásně čirá a pěkně si tekla dolů, ale i všechny ryby a rybičky, žáby a žabičky či vodní ptáci a rostlinky. Potřebovali jej i samotní lidé, kteří měli svá stavení blízko různých toků a rybníků, nebo i ti, co žili ve městech a nosili si domů čistou pramenitou vodu z městských kašen.

Někdy lidé vodníky škádlili či popouzeli a ti jim to pak opláceli, ale většinou byli vodníci prospěšní a žádnou zlobu k lidem nechovali. Spíše se dá říci, že závist některých lidí, kteří se ani neuměli postavit k žádné pořádné práci, byla tím jazýčkem na vahách, když se mluvilo o užitečnosti vodníků a jejich řemesle. Právě takoví lidé je zesměšňovali, jako že jim kape ze šosů, že jsou zelení a studení, že pro nenávisť k lidem je topí, aby získávali lidské duše do svých malovaných hrníčků s pokličkami. No, a právě s těmi porcelánovými hrníčky vznikla celá ta vodnická potíže a pověra.

* * *

A jak to bylo doopravdy? To se jednoho jarního dne mladý hastrmánek Ignác, čerstvý tovaryš cechu vodnického, rozhodl odejít do světa. Chtěl si otevřít vlastní živnost na pěkné vodě a také měl v úmyslu si zařídit svou novou domácnost. Ignác vyrostl na Klenici, což je neveliká říčka s pramenem

v pískovcových skalách tekoucím od svahů vrchu Hůra přes Prokopské údolí a Plakánek k soustavě vodních nádrží, jako jsou rybníky Obora, Buškovský nebo Šlejferna. Rozhodl se proto pustit se po jejím proudu až k dolině Štěpánka nedaleko velkého města. Nejdříve se však rozloučil s vodnickou mámou Isarou, vodní vílou řeky Jizery, do které se právě Klenice vlévá, a s vodnickým tátou Pankrácem i dědečkem Medardem, kteří měli s vodou ve svých letech už značné zkušenosti. Ignác jim poděkoval za vše, co mu do života dali, skočil pod Oborou do bystré vody, zamával ploutví a vydal se na svou cestu za štěstím někam do neznáma.

Když doplul jako pstruh až ke Kotelské strouze, potkal na soutoku s Klenicí svého prvního strýce Serváce. Dali se do řeči a Ignác předal pozdravení od rodičů i dědečka. Strýček mu kladl na srdce, aby si dobře pamatoval, odkud pochází a jaké má ve vodní říši poslání. Také mu připomněl, že zelení mužici mají za úkol především ochraňovat a napomáhat všemu, co je na vodě závislé. Na další cestu mu Servác dal malý dárek v podobě dlouhé vyřezávané dýmky, bez které se prý žádný pořádný vodník neobejde, a že to není jen tak obyčejná fajfka, ale je taková, která nikdy nevyhasne. Stačí jen do ní občas přidat trochu tabáku a hoří dál. No, a na to ostatní že už přijde sám, když je od vodnického řemesla. Ignác poděkoval strýci za všechny rady a dárek, skočil do rychlé vody, zamával ploutví a vydal se dál na svou cestu za štěstím.

Když doplul jako štika až k Sukoradské stoce, potkal na soutoku s Klenicí svého druhého strýce Bonifáce. Dali se do řeči a Ignác předal pozdravení od rodičů i dědečka. Strýček mu kladl na srdce, aby si dobře pamatoval, odkud pochází a jaké má ve vodní říši poslání. Také mu připomněl, že zelení mužici mají za úkol především ochraňovat a napomáhat všemu, co je na vodě závislé. Na další cestu mu Bonifác dal malý dárek v podobě napěchovaného pytlíku toho nejlepšího tabáku do vodnické fajfky, bez které-

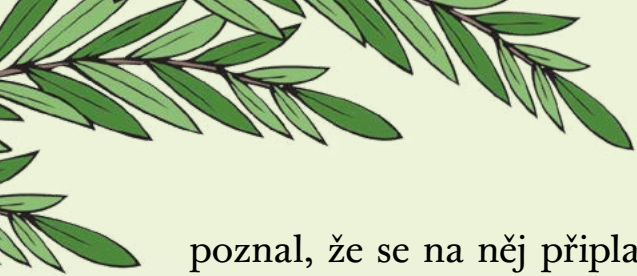

ho se prý žádný pořádný vodník neobejde, a že z toho pytlíku nikdy neubude, ať si kouří, jak dlouho chce. Stačí jen do něj občas přidat kolečko puškvorce a je plný dál. No, a na to ostatní že už přijde sám, když je od vodnického řemesla. Ignác poděkoval i druhému strýci za všechny rady a dárek, skočil do čisté vody, zamával ploutví a vydal se dál na svou cestu za štěstím.

Od Sukorad přes Řepov už to nebylo daleko k nedávno vybudovanému mlýnskému náhonu pro nový mlýn v údolí Štěpánka, kde zatím neprovozoval svou živnost žádný vodník, který je velmi důležitý, protože se stará o dostatek silné vody pro mlýnské kolo. Když Ignác před soumrakem doplul až ke stavidlu před mlýnem, sedl si na kamenitý břeh, aby si poprvé napěchoval a zapálil svou fajfku. Trochu z ní zabafal a tu se začaly dít věci. Voda v Klenici se začala točit a vřít, vypadalo to, jako když sebou mrská, ale brzy

poznal, že se na něj připlavaly podívat rybky z jeho sousedství, které měl také ochraňovat a pomáhat jim. Představily se mu celé rodinky kaprů, mřenek, bolenů, karasů, plotic, candátů a cejnů, ale i okounů, pstruhů, štik či sumců a úhořů. Se všemi se mladý vodník pěkně pozdravil:

„Zdravím všechny ryby, rybky, rybičky, velký, menší i vás maličký, já jsem Ignác z Obory a ochráním vás každé zlobě navzdory.“

Nato nejstarší sumec za všechny přítomné pravil:

„Děkujeme ti, Ignáci, a my se budeme snažit pomáhat tobě, aby se ti u nás líbilo a dobře dařilo.“

Netrvalo dlouho a na zápraží mlýna vyšel sám mlynář, aby se podíval, co že se ta voda dneska tak podivně točí a kdo že to tam venku mluví. Koukal do šera, ale nikde nikdo, až najednou na břehu Klenice zahlédl podivného mužička, jak dýmá z fajfky.

„A heleme se, koukejme se, tak my už tu snad máme i hastrmana,“ podivil se mlynář a šel se blíž přesvědčit, zda ho oči nešálí.

„I dobrý večer, pantáto, já jsem Ignác, vodnický tovaryš, a rád bych se usadil ve vašem mlýnském náhonu, staral se tu o vodu, aby jí nebylo ani málo, ani moc, zkrátka tak akorát. Co vy na to, pane otče?“ představil se mladý vodník.

Mlynář se podrbal pod bílou čepicí a povídá:

„Dobrá, dobrá, může být, chlapíčka, který se mi postará o silnou vodu pro mlýnské kolo, bych tu docela potřeboval. Tak já to s tebou zkusím, Ignáci, ale to ti povídám, nechci tu vidět žádné vodnické vylomeniny.“

„I nebojte se, pane otče, řemeslu jsem se vyučil dobře, a jestli mohu, tak bych vám nabídl trochu tabáku do vaší dýmky,“ řekl Ignác a podával pytlík mlynáři, který si napěchoval tabáček, zapálil, potáhl, pokýval hlavou a řekl:

„Hm, hm, dobrý, silný, ale to víš, Ignáci, nějakého hňupa bych tu neviděl moc rád. Víš, jak to je? Komu není shůry dáno, tomu není pomoci. A teď ještě k tomu to veliké sucho od začátku masopustu, Klenice je samý kámen, my máme tolik mletí před sebou a Velikonoce jsou tu co nevidět. Ach jo, to jsou starosti.“

V té chvíli si Ignác vzpomněl, kde Klenice vlastně pramení, a povídá:

„Jo, shůry dáno říkáte, pantáto, tak to se ještě uvidí. Běžte klidně na kutě a ráno si s mládkem přivstaňte.“

Mlynář mu popřál dobrou noc a vrátil se do světnice, kde právě mlynářka zadělávala těsto na zítřejší peciválky. Ignác zabafal fajfkou a vzal si do ruky vrbový proutek, kterým začal posílat signály po vodě k pískovcovým skalám, kde z Hůry říčka vytéká. Tam si jeho znamení na vodě přečetl vodní skřítek Felix a řekl si:

„Ajajaj, koukám, že píše Ignác, jak je dole sucho, a to už brzy bude Velký pátek.“

Zkusím s tím něco udělat, pomyslí si Felix a šel pošimrat pramínek Klenice, který se vesele rozesmál a přidal více vody do svého toku.

Na druhý den ráno mládek pospíchal ke stavidlu, aby jej nastavil na správnou vodu pro mlýnské kolo, a pustil se s mlynářem do mletí. Mlynář si liboval, jak se jim najednou dílo daří, a tu se rozpomněl na mladého vodníka a povídá mlynářce:

„No, musím uznat, že se nám ten Ignác dobře uvedl a ještě přišel akorát včas. To by si zasloužil nějakou odměnu, vid', Matyldo? Dej mu ochutnat tu dobrotku, co jsi večer napekla.“

Mlynářka vzala mísu a zavolala na Ignáce:

„Tak pojd', ty náš pomocníku, to jsou právě peciválky s mákem, polité másličkem a sypané cukrem se skořicí.“

Jen to Ignác uslyšel, už se soukal z vody ven a mnul si ruce, jak si pochutná:

„Jejej, to je vůně, panímámo, to je vůně. Jejej, a jak úžasně chutnají. Takovou lahodu jsem snad ani nikdy nejedl,“ radoval se hastrman s plnou pusou a rukama.

Avšak dlouhé jarní sucho se projevilo všude a silná voda v náhonu vydržela jen pár dní po Velikonocích. Mlynář z toho měl zase pár vrásek na čele, a tak mu jednou navečer Ignác povídá: „No jo, pantáto, vím, co vás trápí, ale na to budu muset požádat o pomoc někoho zkušenějšího.“ Ještě večer napsal na šupinové papíry tři dopisy s adresami pro tatínka Pankráce a strejdy Serváce i Bonifáce, které poslal po okounech proti proudu. Dva dny nato

se vydatně ochladilo, rozpršelo a voda vydržela padat z tmavých mraků celé tři dny, koryto Klenice i náhon se opět značně naplnily, mlýnské kolo se pěkně točilo, mlynář s mládkem si prozpěvovali v mlýnici a mleli tu nejlepší mouku z celého kraje. Neuběhly však ani tři týdny a vody pomalu začalo zase ubývat. Mlynář seděl na lavičce, kouřil s Ignácem vodnický tabák a smutně říká: „Tak jsem si myslel, že všechno do žní semeleme, ale vidíš to, jak zima nedá bílou peřinu, tak to ani mokřý máj nedožene.“ Ignác jen pokrčil rameny, popřál dobrou noc a sešel do vody, kde napsal další dopis, tentokrát dědečkovi Medardovi, a poslal jej po rychlé štice proti proudu.

Další den si děda na vrbě u Obory přečetl Ignácův dopis a povídá:

„Nu což, nastal čas klukovi trochu pomoci a spustit pořádnou kápi, když ji tolik potřebuje.“

Nato se v kraji vydatně rozpršelo a voda vydržela padat z tmavých mraků celých čtyřicet dní, koryto Klenice i náhon se zcela naplnily, mlýnské kolo se pěkně točilo, mlynář s mládkem si prozpěvovali v mlýnici a mleli tu nejlepší mouku z celého kraje. Ještě několik dní před Markétou měli všechno zrno semleté a rozvezené po městě i blízkém okolí u všech kupců.

Mlynář si mnul ruce a radostně povídá:

„No, Matyldo, je na čase pustit se do práce v kuchyni, navařit mísy knedlí a zelí, napéct pekáče masa i kopy buchet a koláčů, pozveme sousedy i muziku a oslavíme tu naši letošní domelnou.“

Mlynářka pokývala hlavou:

„To dá rozum, táto, už jsem ve spíži vše potřebné nachystala, stačí jen říct, kdy ta sláva bude, a v kuchyni vypuknou ty naše přípravy. Ale až začneš zvát hosty, hlavně nezapomeň na Ignáce. Víš, že bys to bez něj letos nestihl.“

„A to máš pravdu, pozvu i hastrmana, ať si lidi povídají, co chtějí,“ odpověděl mlynář.

Na příští sobotu bylo ve mlýně hodně veselo, přijelo plno povozů a bryček s hosty z města i širokého kraje, přišli také susedé z blízkých usedlostí. Všichni jedli, pili, zpívali a tancovali, jen Ignác seděl u náhonu, tak trochu stranou toho všeho veselí. Smutně tam ukusoval tvarohový koláč, občas uždíbnul a hodil rybkám. Všimla si ho Apolena, dcera hrncíře, který ve své

dílně malý kousek od mlýna po proudu Klenice točil na kruhu hliněné hrnce i malé hrníčky. Apolena byla tuze hezké, veselé a šikovné děvče na vdávání s dlouhým copem a roztomilými pihami na nosíku. Tatínkovi pomáhala s jeho živností a dovedně malovala hrníčky, které pak prodávala o jarmarcích. Ba i v kuchyni a v celém hospodářství se uměla pěkně otáčet, také proto si na ni dělal zálsusk kdejaký chasník z okolí. Nejvíce však mladý brašnář Vincenc, který jí nadbíhal, jak jen mohl, ale ona o něj moc nestála.

Dívka přišla k Ignácovi a povídá:

„Co tu sedíš tak sám a tak smutný, hastrmánku?“

Ignác jen povzdechl:

„Ále... vy se tam všichni dobře bavíte a já neznám ani vaše písničky, ani vaše tanečky...“

Apolenka se zasmála: „I to já tě je naučím, chceš?“

„To se ví, že chci, jako že se Ignác jmenuji,“ rozradostnil se vodník.

„Jé, ty máš zvláštní jméno, já jsem Apolena a maluji hrníčky,“ řekla a pěkně na něj jukla velkýma očima.

„Víš, u nás u vodníků se většinou začátek jména dává po mamince a konec po tatínkovi nebo kmotříčkovi, takže to tak vyšlo,“ přidal na vysvětlenou Ignác.

„Tak už pojď, ty vodníčku zelený, jdeme tancovat,“ řekla zvesela Apolenska, vzala ho za ruku a odvedla k muzice. Tam se s ním pěkně roztočila v kole, až se všichni okolo divili, jak se Ignác parádně roztančil. Do toho zpívali s kapelou lidovky a bylo jim spolu moc dobře. Ještě před půlnocí, když dohrála muzika a hosté se začali rozcházet k domovu, dostal Ignác od Apolenky malinký malovaný hrníček a on jí dal na oplátku pentličky do vlasů.

Když skončila domelná, začaly žně a k tomu byly o sobotách ve městě trhy, na které Apolena chodila prodávat malované hrníčky, hliněné rendlíky a hrnce. Myšlenkami však byla stále u Ignáce a krásného sobotního večera ve mlýně.

Jednou se vrátila z jarmarku a hrnčír povídá:

„Jak to, že neseš jen deset stříbrných za tolik prodaných hrnců a malovaných hrníčků?“

„Co jsem utržila, to dávám na své místo v kredenci, tatínku,“ odpověděla Apolena.

Ten však nebyl spokojen:

„Bud' prodáváš moc levně, nebo nevím, kde ty peníze jsou, když ti chybí pět hrníčků s pokličkou.“

„A jakpak to, že chybí?“ divilo se dívče.

„Prodala jsem tři...“

„No, vždyť a v nůši máš jen dva, přitom jsi šla do města s deseti. Aha?“ zlobil se tatínek.

„Tak to se přiznám, že nevím,“ bránila se Apolenka.

„A jsme u toho. Jestlipak víš, že před týdnem to bylo stejné, nemluvě o trhu další týden předtím. Holka, ty jsi od té tancovačky ve mlýně nějaká vyměněná a k tomu se ti ztrácí naše zboží,“ kábonil se hrnčíř.

„Já to napravím a slibuji, že vše vynahradím, vůbec netuším, jak se mi to mohlo stát,“ tesknila Apolenka u večere.

Ještě ani nedojedli poslední lžičky a už jim na okno ťukal mladý brašnář.

„Á, pojd' dál, Vincente, rád tě vidím, copak nám neseš?“ pozdravil jej hrnčíř a Vincek na oplátku rychle spustil:

„I dobrý večer, pantáto, už víte tu novinu, co se nese městem? Prý tam někdo krade na trzích a ztrácí se lidem výrobky ze stánků.“

„Ale, ale, to je mi zprávička, to by leccos vysvětlilo i u nás,“ zamyslel se hrnčíř.

„Ale, copak, copak, vám se snad taky něco ztratilo?“ vyptával se Vincenc.

„Právě že ztratilo! Za poslední tři trhy už nám chybí celý tučet kusů zboží. Jejej, to je peněz,“ trápil se hrnčíř.

Nato se brašnář pousmál a řekl:

„No, víte, nechci na nikoho nasazovat, ale řekněte mi, komu jinému by se asi hodilo tolik malovaných hrníčků s pokličkou než hastrmanovi na dušičky. Zítra ráno projdeme s kamarády Klenici a uvidíme, jestli mám pravdu.“

„Jo, jo, to udělejte, chlapci, ať toho zloděje brzy odhalíme, a pak ho poženeme proti proudu, odkud k nám připlul!“ hrozil hrnčíř prstem.

Apolena je celou dobu poslouchala a pak se přidala do debaty:

„Teda nezlobte se oba dva, že vám skáču do řeči, ale hastrman z Klenice od mlýna rozhodně na žádném jarmarku za poslední tři týdny nebyl. To bych si ho všimla, vím, kdo tam chodí, i to, kdo a co kupuje. Také je mi divné, že Vincek mluví o malovaných hrnčících, a tady byla řeč jen o zboží...“

„Ale, ale, ty ses nám nějak rozpovídala, děvenko. Copak si myslíš, že si nepamatuji, jak jste ve mlýně s Ignácem protancovali celý večer? A teď se ho budeš ještě zastávat,“ zlobil se otec.

„Tak, tak, pantáto, máte pravdu, je potřeba s tou vodnickou cháskou zatočit,“ přiložil si mladík další polínko.

„Teď přeji dobrou noc a brzy vám povím, co se v Klenici našlo.“

A co Vincenc v sobotu večer slíbil, v neděli splnil. Vzal si na pomoc několik chasníků z okolních chalup a šel s nimi naproti Klenici přes celé údolí pod městem, ještě ani nedošli ke mlýnu a našli na dně říčky dvanáct malovaných hrníčků.

„Tak, a máme ho, zelenáče jednoho,“ radovala se místní chasa:

„Teď půjdeme za hrnčířem a všechno mu řekneme.“

„Počkejte, kamarádi, tohle si zatím necháme pro sebe. Počkáme na trh o příští sobotě, já vylákám Ignáce do města a uvidíme, jak to dopadne, ale tady máme v každém případě důkaz,“ zklidňoval je Vincenc.

„Tak dobrá, ale dej nám vědět, až přijde čas na vyrovnání účtů s vodníkem, rádi se přidáme,“ halasili jeho kamarádi.

Málokdo však zná, jak to chodí ve vodní říši. Co chasníci našli a o čem se radili, viděly a slyšely ryby v Klenici, které plavaly za Ignácem a hned zatepla mu všechno povyprávěly. Hlavně to, jak se na něj chystají na dalším trhu ve městě, ale i to, že už minulý týden viděly jakéhosi mladíka, jak hází hrníčky do vody.

Hastrman si zabafal ze své fajfky a řekl:

„Tak oni chystají léčku a chtějí na mě navlíknout tu zlodějnu z trhu, kvůli které má Apolenka trápení!?! No, dobrá, hoši, ale teď jsem na tahu já, Ignác z Obory.“

Uběhl skoro týden a v pátek přišel Vincenc za Ignácem, prý na kus řeči. Že občas potřebuje máčet nitě na šití, aby dobře změkly, ale že neví, jak to udělat, aby mu po Klenici neuplaval. Ignác mu poradil, kde má nitě uvázat, aby pěkně pluly po hladině.

Vincenc mu nejdříve poděkoval a pak ještě řekl:

„Víš, Ignáci, povídá se tu kolem ledacos, ale vidím, že jsi kamarád a dobrý vodník. Pojď, zajdeme spolu v sobotu na trh, koukneme po děvčatech a pak skočíme na nějaké to pivečko. Co říkáš?“

„Nu, dobrá, proč ne? Rád zajdu do města, už dlouho jsem tam nebyl a rád uvidím hodně lidí na trhu,“ odpověděl Ignác.

Na druhý den po svačině se oba dva sešli na rynku a společně obcházeli stánky trhovců. Vincenc poukazoval na krásu dívek, které prodávaly košíky,

šátky, látky i střevíce, až došli k Apolence, která nemeškala a hned spustila: „Á, přišli páni znalí kumštu, jaképak máte přání?“

Ignác se na Apolenku usmál a řekl: „Už mám doma takový jeden krásný hrníček, ale je mu samotnému tuze smutno, asi bych si vybral tenhle s hrdličkami, třeba mi pomůže a zapudí, co zmůže.“ Apolenka i Ignác se zasmáli a najednou u stánku byli jen pro sebe, neviděli ani napravo, ani nalevo, jen se na sebe se zalíbením dívali.

Toho využil Vincenc, do své brašny rychle pobral několikero malovaných hrníčků s pokličkami a pak řekl: „Dobrá, tak si kup ten kus střepu a jdeme dál, máme toho před sebou ještě hodně.“

Když Ignác po zaplacení držel nový malovaný hrníček v ruce, všimla si Apolenka, že jí na pultě chybí dalších pět malých hrníčků s pokličkou. Hned začala lamentovat a volat: „Pomóóc, pomóóc, zase je tu zloděj, právě mě okradl.“ V té chvíli se kolem jejího stánku začali sbíhat lidé z celého trhu a hned, co se prý děje?

A Vincenc k tomu začal křičet:

„To tady krade vodnickej, viděli jsme nakradené hrníčky v Klenici, střádá si je na dušičky.“

Tu se k němu seběhli jeho kumpáni, kteří se také přidali: „My jsme je také viděli, má jich tam plné dno.“

Už už to vypadalo, že bude s hastrmanem velmi zle, ale vodník by nebyl vodníkem, aby si neporadil v každé situaci. Byť byl Ignác velmi plaché povahy, zachoval si chladnou hlavu a řekl:

„Ten, kdo chce, může prohledat celou Klenici, ale nic nenajde. Taky bychom se ale měli podívat do kapes a kabel všech přítomných.“

„Ano, to je pravda, nejdříve začneme tady na jarmarku a pak půjdeme k vodě,“ volali lidé.

A tak přišel na trh obecní policajt a jal se prohledávat kapsy i veškeré rance a kabely všech přítomných na rynku, až došlo také na Vincenta, který měl celou dobu brašničku přes rameno.

„Tak otevři svou mošnu,“ pravila důležitě úřední osoba k Vincentovi, který bez váhání ukázal svou prázdnou tornu.

„V pořádku, můžeš jít,“ řekl policajt.

„A to ne!“ rozzlobil se Ignác a spustil:

„Copak vy nevíte, že je brašnářem? Takoví umí pěkné kousky, jen se mu podívejte do torny pořádně, jak vám praví úřední předpisy, určitě tam bude falešné dno, sám uvidíte!“

„Dobrá, když jinak nedáš, hastrmane, tak abys viděl, že my, úřední orgán konáme, dobře se dívej,“ pravil policajt a znova spustil:

„Vincku, ukaž mošnu, ale celou!“

Mladý brašnář znejistěl a pokusil se zakličkovat:

„Vždyt mám všechno v pořádku, tak jakýpak copak?“

„Povídám, dej sem mošnu!“ trval na svém obecní policajt.

I co Vincentovi před tolika lidmi zbývalo, dal svou brašnu do rukou úřední osoby v podobě bdělého policajta a čekal na verdikt. Ten chvíli šmátral v torně a nic, až najednou objevil šikovně přiřité falešné dno v mošně a pod ním pět malých, krásně malovaných hrníčků s pokličkou.

„A to se podívejme, co to tu máme, mladíku?“ otázal se strážník.

„To nám budeš muset vysvětlit!“

Nato se k posmutnělému brašnáři přitočil Ignác a se smíchem dodal:

„Tak co, Vincente, teď koukáš jako bulík, a k tomu nedáš ani bé, ani mé, natož kykyryký!“

A další povídání o tom, co bylo dál na rynku, ve mlýně či u Klenice, už by bylo nejspíš zbytečné, asi stačí jen dodat, že se Ignác dál živil poctivým vodnickým řemeslem a lidé jej měli rádi, že si Ignác už další hrníčky do své sbírky kupovat nemusel, protože mu je doma malovala sama Apolenka, že voda v náhonu dál tekla ke mlýnu plným proudem, že ryby z Klenice si pluly v čisté vodě a všichni byli spokojení a šťastní od Štěpánky až po Plakánek...

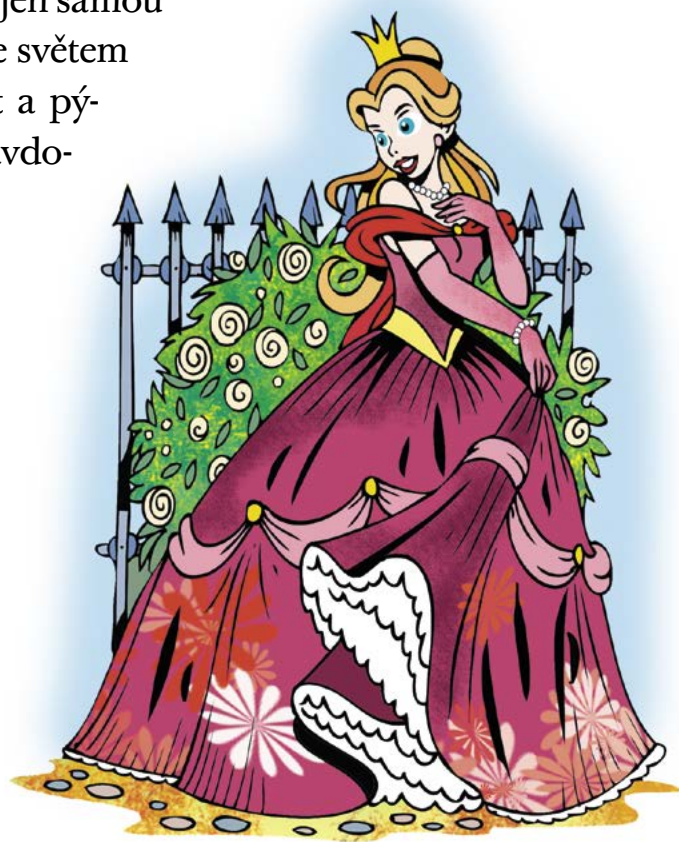

O Bobšovi a princezně Zlatě

Je to už dávno, kdy si lidé vyprávěli o sličné princezně Zlatě. To jméno se k ní hezky hodilo a moc jí slušelo. Princezna jiskřila jako sluníčko, byla krásná jako sluníčko a rozdávala kolem sebe spoustu záře, síly i energie, stejně jako sluníčko. Zlata rostla jako z vody, ráda čítávala z knih, pozorně sledovala výuku u vyhlášených královských mudrců a svým rodičům dělala jen samou radost. Je však velmi dobře známo, že světem chodí spíše nenávist a zloba, trpkost a pýcha. Zatímco přejícího štěstí a opravdové lásky, je jako šafránu.

Pojďme se proto podívat do království krále Miloslava a královny Miloníny, které oplývalo značným blahobytem pro veškerou vrchnost i poddané. Dá se říci, že mezi nimi nebylo velkých rozdílů. Jedni hospodařili na polích od slunka do slunka, jiní se věnovali svému řemeslu či obchodu a ti další, co práci jen předstírali, ti vymýšleli a pak i schvalovali nové královské zákony. Našli se

však i tací, kteří ani pracovat nechtěli, a tak práci nikdy nepotkali nebo ona nepotkala je. Kdo ví? A v té době se v království rozprostíral podivný klid před vydatnou bouří.

Zlata mezitím dospěla v líbeznou krasavici, o kterou se ucházelo přemnoho princů. A jak už to bývá, život přináší příjemně sladké, ale i pelyňkově hořké chvíle. To tenkrát princezna Zlata podlehla nástrahám i slibům rytíře Černého roucha, který předstíral, že pomůže s čistotou a krásou jejich království, ocitne-li se v nouzi. Později se však ukázalo, že mu šlo jen o sebe a královské peníze. Princezna natolik uvěřila jeho slibům a léčkám, že si jej nakonec vybrala za manžela, přestože měla ve svém okolí mnoho šikovných a zdatných mládenců, kteří by pro ni udělali první poslední. Zanedlouho Zlata, svými poddanými nazývaná naše Zlatíčko, přivedla na svět dva dědice královského trůnu, které svým příkladem vedla k lásce k lidem a k čisté přírodě. V té době jejich otec, temný rytíř, stále sliboval nádherné království pro krále Miloslava i jeho lid, s čistými řekami, zelenými loukami a zdravými lesy se spoustou zvěře.

Už už se zdálo, že krása přírody a veškeré bohatství celého království zůstane na dlouhá léta pro všechny zachováno. Jednoho dne však udeřil silný blesk z čistého nebe do královské hradní věže, až se celá rozkymácela. Lidé najednou cítili, jak se jim pod nohama rozhoupala zem, praskala okna i zdi na domech, stromy se vyvracely a cesty propadaly. Do toho všeho vydatně přšelo a foukal silný studený víchř, který značně přispěl ke konečné zkáze v královském městě a jeho širším okolí. V těch chmurných dnech to vypadalo, že se příroda na lidi hodně rozzlobila. Král Miloslav narychlo poslal pro svého zetě, temného rytíře, aby dostal svých slibů, zastavil tu ohromnou spoušť a zachránil jejich království. Ten však už dávno věděl, že je na takové zloby přírody krátký, a vzal spěšně nohy na ramena. Utekl z Miloslavova království a princeznu Zlatu, proti její vůli, odvezl i s dětmi s sebou neznámo kam.

Po několika dnech se počasí konečně umoudřilo, ustal déšť i vítr, přestala se houpat zem a hradní věž se už také nekymácela. Lidé začali uklízet tu obrovskou zhoubu kolem svých příbytků a měli s tím spoustu práce. Někteří dokonce museli celá svá stavení strhnout a z ušetřených peněz si postavit nové domy.

Život v království pomalu dospěl zpět do starých kolejí a lidé se navrátili ke své původní práci či neprací. Většina lidí si však konečně uvědomila, že vůbec není radno zahrávat si s přírodou, která občas oprávněně zahrozí, když vidí, jak moc jí lidé opovrhují, jak se k ní špatně chovají a jak málo jí pomáhají.

Král Miloslav opětovně poslal pro temného rytíře, aby mu vyčinił, že nechal celou zemi na holičkách, když jej nejvíce potřebovala, a připomněł mu, že nedostál svým slibům a závazkům. Královský posel se však vrátil zpět s nepořízenou a ještě králi oznámil, že rytíř Černého roucha utekl neznámo kam a že odvezl i princeznu Zlatu s královskými vnoučaty.

Křik ani královské rozčilování vůbec nikam nevedlo ani nepomáhalo. Zlata byla pryč a král Miloslav s královnou Milonínou začali truchlit. Nechali potáhnout celý hrad černým sukem a z královské věže dali vyhlásit:

„Na vědomost se dává, že ten, kdo nalezne a zpátky přivede na královský hrad princeznu Zlatu i s královskými vnoučaty, bude štědře odměněn širými luhy a háji i rozlehlými statky, k tomu pak dostane volnou ruku ke svodnému podnikání se sníženou daní.“

Zpráva vzbudila v podhradí velký rozruch. Mnoho chrabrých mužů se chtělo pokusit najít princeznu Zlatu, ale ženy je nikam nepustily, a tak se do světa vydalo jen pár svobodných mláďenců.

Mezi nimi byl i veselý chasník Bobeš, který netoužil ani tolik po královské odměně a bohatství, jako po tom, aby mohl pomoci princezně Zlatě. I on k ní vzhlížel jako ke sluníčku a byl by jí snesl modré z nebe. Znali se dlouhá léta, ale čas je od sebe už dávno odvál.

Bobeš si svázal svůj cestovní uzlíček, osedlal si koně a vydal se na cestu. Prošel křížem krážem celé království krále Miloslava, ale po Zlatě nikde žádná stopa, jako by se do země propadla. Tak Bobeš projel všechna okolní království, všude se vyptával po rytíři Černého roucha, který prý z vody dělá víno, z uhlí stříbro a z kamení zlato, ale nikdo o něm ani o jeho doprovodu neslyšel. Až jednoho dne dorazil na hranici Černého království, kde ani slunce

nevycházelo, ptáček nezaspíval, květiny nevoněly, všude vládlo jen nevlídné šero a zlo. Daleko na obzoru se tyčily převysoké štíty černých skal. Bobeš cítil u srdce, že by mohl být konečně na správné cestě, a tak se vydal napříč tou nehostinnou zemí. Jel předlouho chmurnou pustinou, nikde ani živáčka, nikde ani trocha trávy pro jeho koně, který už hlady sotva pletl nohama. Jednoho dne dorazil k široké řece, kde našel stavení převozníka.

„Hej, převozníku, převezeš mě na druhou stranu řeky? Jedu do Černých hor, hledám naši princeznu Zlatu s královskými vnoučaty, které unesl temný rytíř a schovává je bůhví kde. Neslyšel jsi o nich?“ houkl Bobeš na převozníka, který seděl na kameni a vyřezával nové veslo.

Převozník odpověděl: „Převezu, když zaplatíš. O žádné princezně jsem neslyšel, ale zkus své štěstí v našem královském městě, prý se tam sjíždí různá sebranka, třeba tam najdeš i toho svého rytíře. Město leží tam vysoko v horách, ale je k němu svízelná cesta, někteří často ani cíle nedojdou.“

Tak Bobeš seskočil z koně, sedl si vedle převozníka a dal se s ním do řeči, že prý peníze nemá, ale že by dal svého koně. Slovo dalo slovo a plácli si na dobrý obchod. Převozník mu ještě vysvětlil, kde najde tu správnou cestu mezi skalami, aby našel královské město, převezl jej na druhou stranu řeky a Bobeš se vydal po vlastních nohou na další těžkou pouť k horám.

Ještě předtím na něj převozník zavolal: „A pamatuj, že štěstěna bývá na straně chrabrého a upřímného srdce. Vždy jdi proti větru a proti proudu, v soutěsce se nikde nezastavuj, neohlížej se a neustupuj, i kdyby kamení

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.